18 Ιουνίου 1815

Στο Βατερλό

Στη Βιέννη του 1815, το συνέδριο των 216 κρατικών αντιπροσωπειών συνέχιζε τις εργασίες του κάτω από την καθοδήγηση του Μέτερνιχ. Τα βράδια, έδιναν κι έπαιρναν οι χοροί, τα συμπόσια κι οι γιορτές για την απαλλαγή της Ευρώπης από τον Ναπολέοντα Βοναπάρτη. Και, ξαφνικά, μια απρόσμενη είδηση ήρθε να ταράξει την ευδαιμονία: Την 1η Μαρτίου, ο Ναπολέων δραπέτευσε από το νησί Έλβα που του είχαν δώσει να παίζει τον κυρίαρχο ηγεμόνα, αποβιβάστηκε στις Κάνες της Προβηγκίας με 1.100 άνδρες και βάδισε στο Παρίσι. Όσο να φτάσει εκεί, οι άνδρες που τον ακολουθούσαν, είχαν γίνει 250.000. Μπήκε θριαμβευτικά στη γαλλική πρωτεύουσα, στις 29 Μαρτίου, και κατέλαβε τον θρόνο. Ο αυτοκράτορας είχε επιστρέψει. Με 130.000 άνδρες, προέλασε αστραπιαία στο Βέλγιο, νίκησε τους Πρώσους του στρατηγού Γκεμπάρντ Μπλίχερ (1742 - 1819) στο Λενιί, χτύπησε τους Άγγλους του «σιδερένιου δούκα» Αρθούρου του Ουέλινγκτον (1769 - 1852) στο Σεν Ζαν και τους διέλυσε.

Το συνέδριο της Βιέννης κήρυξε τον Ναπολέοντα «εχθρό και ταραξία της ειρήνης του κόσμου» και διαλύθηκε στις 9 Ιουνίου 1815. Ο Μπλίχερ κι ο Ουέλινγτον ανασυντάχθηκαν και κινήθηκαν με πρόθεση να ενωθούν και να χτυπήσουν τους Γάλλους. Ο Ναπολέων προσπάθησε να τους προλάβει. Έστειλε τον στρατηγό του, μαρκήσιο Εμμανουήλ ντε Γκρουσί (1766 - 1847), να εμπλακεί σε μάχη με τους Πρώσους και ο ίδιος, με τον στρατηγό Μιχαήλ Νέι (δούκα του Έλινγκεν και πρίγκιπα Μόσκοβα,1760 - 1815) βάδισε κατά των Άγγλων, τους βρήκε στην κωμόπολη του Βατερλό και τους χτύπησε. Η μάχη κράτησε όλη μέρα και, προς το βράδυ, φάνηκε να κλίνει υπέρ του Ναπολέοντα.

Ο Γκρουσί βρήκε στο δρόμο του τους Πρώσους αλλά απέφυγε να δώσει μάχη. Ο Μπλίχερ κατάλαβε τι συνέβαινε, προσπέρασε τους Γάλλους και προχώρησε όσο πιο γρήγορα μπορούσε προς το Βατερλό. Έφτασε εκεί στις 7 το απόγευμα και μπήκε αμέσως στη μάχη. Οι Γάλλοι βρέθηκαν στη μέση. Ο Ουέλινγκτον διέταξε αντεπίθεση. Ο Ναπολέων δεν είχε καμιά τύχη. Νικήθηκε. Στο πεδίο της μάχης, 25.000 Γάλλοι κείτονταν νεκροί. Ο ηρωικός στρατηγός Νέι που άφησε τις τιμές της αυλής για να ακολουθήσει τον Βοναπάρτη,

πιάστηκε αιχμάλωτος. Τον τουφέκισαν ως προδότη, αν και ένας θρύλος τον ήθελε να δραπέτευσε στην Αμερική, όπου πέθανε το 1846. Ο Γκρουσί τιμήθηκε για την προδοσία του. Έζησε ως το 1847.

Οι νικητές βάδισαν στη Γαλλία και κατέλαβαν το Παρίσι όπου παλινόρθωσαν τον Λουδοβίκο ΙΗ' (γεννήθηκε το 1755) που βασίλευσε απολυταρχικά ως το θάνατό του, το 1824. Ο Ουέλινγκτον γνώρισε τη δόξα του θριαμβευτή, ονομάστηκε «πρίγκιπας του Βατερλό» κι έμεινε στο Παρίσι ως αρχηγός του στρατού κατοχής (*βλ. 29.4.1769*).

Για τον Ναπολέοντα Βοναπάρτη έμενε ο δρόμος της εξορίας στην Αγία Ελένη.

1155: Ο Φρειδερίκος Μπαρμπαρόσα στέφεται από τον πάπα Ανδριανό Δ' αυτοκράτορας της Αγίας Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας.

1429: Οι Άγγλοι αναγκάζονται να λύσουν την πολιορκία της Ορλεάνης, καθώς ηττώνται από τις γαλλικές δυνάμεις της Ζαν ντ' Αρκ και στη μάχη του Πατέ.

1884: Γεννιέται ο Εντουάρντ Νταλαντιέ, Γάλλος πολιτικός. Έγινε τρεις φορές πρωθυπουργός και υπουργός Αμύνης. Μαζί με τον Βρετανό πρωθυπουργό Τσάμπερλεν υπέγραψε την επαίσχυντη Συμφωνία του Μονάχου, που χάρισε στον Χίτλερ την κυριαρχία της Σουδητίας κι ολόκληρη την Τσεχοσλοβακία. Πέθανε το 1970.

1940: Ο στρατηγός Κάρολος ντε Γκολ καλεί τους ελεύθερους Γάλλους σε αντίσταση κατά των Γερμανών, που έχουν ήδη σαρώσει τις χώρες των δυτικών ακτών της Ευρώπης.

1945: Αυτοκτονούν έξω από την Άρτα ο Άρης Βελουχιώτης και ο καπετάν Τζαβέλας.

1953: Η Αίγυπτος ανακηρύσσεται Δημοκρατία με πρώτο της πρόεδρο τον στρατηγό Ναγκίμπ.

1963: Μετά την παραίτηση της κυβέρνησης Καραμανλή, ο βασιλιάς Παύλος αναθέτει την πρωθυπουργία στον έμπιστό του Παναγιώτη Πιπινέλη.

1979: Ο πρόεδρος των ΗΠΑ Τζίμι Κάρτερ και ο πρόεδρος της Σοβιετικής Ένωσης Λεοντίντ Μπρέζνιεφ υπογράφουν τη Συνθήκη Περιορισμού των Στρατηγικών Οπλων (SALT 2).

1991: Σχηματίζεται νέα κυβέρνηση στην Αλγερία, αντικαθιστώντας την προηγούμενη, που είχε διαλυθεί στις 5 Ιουνίου κατά τη διάρκεια μεγάλου αναβρασμού.

1993: Ο πρωθυπουργός της Ιαπωνίας, Κιίτσι Μιγιαζάβα, χάνει μια κρίσιμη ψήφο εμπιστοσύνης και διαλύει τη Βουλή για να προκηρύξει ξαφνικές εκλογές τον Ιούλιο.

1996: Ορκίζεται ο νεότερος ως τότε πρωθυπουργός του Ισραήλ, Βενιαμίν Νετανιάχου, κι αναλαμβάνει επικεφαλής μιας κυβέρνησης δεξιού συνασπισμού.

1997: Ξημερώματα στο Άμστερνταμ, τα μέλη του συμβουλίου κορυφής της Ευρωπαϊκής Ένωσης υπογράφουν την αναθεώρηση και τροποποίηση της συνθήκης του Μάαστριχ. Την Ελλάδα εκπροσωπεί ο πρωθυπουργός Κώστας Σημίτης.

1997: Μετά από ενός χρόνου διακυβέρνησης της Τουρκίας, παραιτείται ο ισλαμιστής πρωθυπουργός Νεχμετίν Εμπαρκάν.

2004: Στη σύνοδο κορυφής, στις Βρυξέλλες, υιοθετείται η «συνθήκη για το σύνταγμα της Ευρωπαϊκής Ένωσης». Ξεκινά η μαραθώνια προσπάθεια για την επικύρωσή της από τους λαούς των 25 κρατών μελών. Γάλλοι και Ολλανδοί έμελλε να την καταψηφίσουν και να τη στείλουν στο ψυγείο.

2014: Σε λιτή τελετή, χωρίς την παρουσία ξένων εστεμμένων, βασιλιάς της Ισπανίας ορκίζεται ο Φίλιππος ΣΤ'.

Η 18η Ιουνίου στον πολιτισμό

18 Ιουνίου 1865

Οι εξάδελφοι Ζάππα

Γεννήθηκε το 1800 στο Λάμποβο της Ηπείρου και από το 1813, παιδί ακόμα, βρέθηκε στον στρατό του Αλή πασά. Ο Ευαγγ**έλης** Ζάππας διακρίθηκε στην επανάσταση του 1821 με

τους Σουλιώτες στο πλευρό του Μάρκου Μπότσαρη και πολέμησε πλάι στον Πανουργιά και τον Γκούρα. Με την απελευθέρωση, πήγε στη Ρουμανία όπου το επιχειρηματικό του δαιμόνιο τον ανέδειξε από τους μεγαλύτερους γαιοκτήμονες της χώρας. Κάλεσε κοντά του τον κατά δώδεκα χρόνια μικρότερό του ξάδελφο, Κωνσταντίνο Ζάππα, τον οποίο κατέστησε εκτελεστή της διαθήκης του, όταν πέθανε, στις 18 Ιουνίου 1865. Κληροδότησε ολόκληρη την αμύθητη περιουσία τους στην «Επιτροπή Ολυμπίων» που σκοπό είχε την αναβίωση των Ολυμπιακών Αγώνων, την οργάνωση εκθέσεων και τη βράβευση των καλύτερων ελληνικών προϊόντων. Ήταν οι «Ζάππειες Ολυμπιάδες», όπως αποκλήθηκαν.

Ο Κωνσταντίνος Ζάππας διεύρυνε την ήδη τεράστια περιουσία του Ευαγγέλ**η**, προχώρησε στη δημιουργία του Ζαππείου Μεγάρου με αρχιτέκτονες τους Μπουλανζέ και Χάνσεϊ (ολοκληρώθηκε το 1888) και διέθεσε δικά του χρήματα για την ίδρυση σχολείων ανά την Ελλάδα και του Ζάππειου Παρθεναγωγείου στην Κωνσταντινούπολη. Πέθανε το 1892 και άφησε ολόκληρη την περιουσία (δική του και του Ευαγγέλ
η
) στο ελληνικό κράτος (ανάμεσά της και 250.000 στρέμματα που διανεμήθηκαν σε αγρότες μετά το Κιλελέρ). Όμως, όση από την περιουσία τους βρισκόταν στη Ρουμανία, ποτέ δεν αποδόθηκε στην Ελλάδα.

1932: Ιδρύεται στην Ελβετία η FIBA, η παγκόσμια οργάνωση καλαθοσφαίρισης. Η Ελλάδα είναι ένα από τα οκτώ ιδρυτικά κράτη μέλη.

1942: Γεννιέται στην Αγγλία ο Πολ Μακ Κάρτνεϋ, μέλος των θρυλικών Μπίτλς.

1953: Γεννιέται στην Αγγλία ο πιανίστας Πίτερ Ντόνοε.

2008: Στον τρίτο αγώνα για την τελική φάση του Euro2008, η εθνική Ελλάδας χάνει 2-1 από την Ισπανία και αποκλείεται, μη έχοντας κερδίσει έστω ένα βαθμό.